

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/aktualnosci/164498,Znicze-pamieci-w-74-rocznicy-smierci-rtm-Witolda-Pileckiego.ht>
ml
2022-08-12, 11:28

Znicze pamięci w 74. rocznicę śmierci rtm. Witolda Pileckiego

25 maja 2022 r. o 21.30 - w godzinę śmierci rtm. Witolda Pileckiego, zamordowanego z wyroku komunistycznego sądu w więzieniu na warszawskim Mokotowie - w całym kraju zapłonęły znicze pamięci. W Krakowie patriotyczna uroczystość odbyła się pod popiersiem bohatera w parku Jordana.

Pod popiersiem w Galerii Wielkich Polaków XX wieku w parku Jordana w Krakowie hołd rotmistrzowi złożyły zastępca dyrektora oddziału IPN Cecylia Radoń oraz dyrektor Biura Wojewody Małopolskiego Monika Kolasa, a także m.in. przedstawiciele Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość” Obszar Południowy.

Pod pomnikiem na terenie Małopolskiej Uczelni Państwowej w Oświęcimiu znicze zapalili Jacek Kwilosz, zastępca naczelnika Archiwum IPN w Krakowie i prorektor szkoły dr Radosław Folga. Pomnik patrona uczelni odsłonięto w 2018 r. Oświęcimska szkoła zajmuje m.in. budynek, do którego 14 czerwca 1940 r. Niemcy przywieźli pierwszy masowy

transport więźniów do KL Auschwitz. Do obozu zagłady trafiło wówczas 728 Polaków, m.in. członkowie niepodległościowej konspiracji oraz aresztowani w obławach i łapankach.

Pomnik na terenie Małopolskiej Uczelni Państwowej w Oświęcimiu. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Pomnik na terenie Małopolskiej Uczelni Państwowej w Oświęcimiu. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Pomnik na terenie Małopolskiej Uczelni Państwowej w Oświęcimiu. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

W Świętokrzyskiem patriotyczne uroczystości odbyły się w Krasocinie (pow. Włoszczowa) i Kierzu Niedźwiedzim (pow. Skarżysko-Kamienna). Społeczność Zespołu Placówek Oświatowych im. rtm. Witolda Pileckiego w Krasocinie upamiętniła rocznicę śmierci rotmistrza zapalając znicze pamięci i składając kwiaty przy tablicy w budynku szkoły. Dzieci z najmłodszych klas utworzyły znak Polski Walczącej w hołdzie patronowi szkoły. Krasocińska placówka zdobyła w tym roku po raz drugi z rzędu Złotą Odznakę Rotmistrza w ogólnopolskim turnieju organizowanym przez Muzeum Dom Rodziny Pileckich.

W Kierzu Niedźwiedzim przed pomnikiem patrona Szkoły Podstawowej im. Rotmistrza Pileckiego odbyło się uroczyste złożenie wieńców i zniczy. W obchodach brali udział naczelnik Delegatury IPN w Kielcach Dorota Kotwańska-Kalita, jej zastępca Patrycja Zatorska-Milewska, wójt gminy Skarżysko Kościelne Jacek Bryzik oraz radni, ks. Grzegorz Jędrzejczyk, poczet sztandarowy Ochotniczej Straży Pożarnej w Kierzu Niedźwiedzim, Koło Gospodyń Wiejskich Kierzanki, a także licznie zgromadzeni uczniowie, rodzice i nauczyciele.

Fot. SP w Kierzu Niedźwiedzim

Fot. SP w Kierzu Niedźwiedzim

Fot. SP w Kierzu Niedźwiedzim

Fot. SP w Kierzu Niedźwiedzim

Fot. ZPO w Krasocinie

Fot. ZPO w Krasocinie

Znicze pamięci zapłonęły także w Parku im. rtm. Witolda Pileckiego w Nielepicach (gm. Zabierzów), gdzie Jackowi Kwiloszowi towarzyszył sołtys Nielepic Stanisław Dam. Pod tablicą pamiątkową w klasztorze bernardynów w Alwerni znicz pamięci zapalił dr Marcin Krzek-Lubowiecki z krakowskiego IPN. Rtm. Pilecki schronił się tam 28 kwietnia 1943 r. po ucieczce z KL Auschwitz.

Znicze zapalono także w budynku Wielozawodowego Zespołu Szkół im. rtm. Witolda Pileckiego w Zatorze. IPN reprezentował Michał Maślowski, naczelnik Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej. Dr hab. Cecylia Kuta, naczelnik Oddziałowego Biura Badań Historycznych złożyła hołd rotmistrzowi przy tablicach w Publicznej Szkole Podstawowej im. Pileckiego w Jodłówce, obok Dworku w Koryznówce (Nowy Wiśnicz) i na Rynku w Bochni.

Tablica pamiątkowa w klasztorze bernardynów w Alwerni

Tablica pamiątkowa w klasztorze bernardynów w Alwerni

Tablica pamiątkowa w klasztorze bernardynów w Alwerni

Rtm. Pilecki jest patronem Wielozawodowego Zespołu Szkół w Zatorze

Rtm. Pilecki jest patronem Wielozawodowego Zespołu Szkół w Zatorze

Rtm. Pilecki jest patronem Wielozawodowego Zespołu Szkół w Zatorze

Park im. rtm. Witolda Pileckiego w Nielepicach. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Park im. rtm. Witolda Pileckiego w Nielepicach. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Park im. rtm. Witolda Pileckiego w Nielepicach. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Szkoła w Jodłówce

Szkoła w Jodłówce

Szkoła w Jodłówce

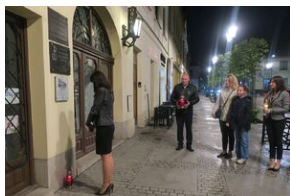
Dworek w Koryznówce
(Nowy Wiśnicz)

Dworek w Koryznówce
(Nowy Wiśnicz)

Dworek w Koryznówce
(Nowy Wiśnicz)

Rynek w Bochni

Rynek w Bochni

Rynek w Bochni

Rotmistrz Witold Pilecki

25 maja 1948 r. o godz. 21.30 komuniści zabili jednego z najdzielniejszych obrońców Niepodległej. Żołnierza Armii Krajowej, organizatora ruchu oporu w niemieckim obozie koncentracyjnym KL Auschwitz, uczestnika powstania warszawskiego.

Służbę Polsce rozpoczął w czasie wojny z bolszewikami w 1920 r. Walczył podczas kampanii wrześniowej 1939 r., a następnie w strukturach Polskiego Państwa Podziemnego. W 1940 r., wykonując misję zleconą przez dowództwo ZWZ, dobrowolnie poddał się aresztowaniu i wywózce do niemieckiego obozu koncentracyjnego KL Auschwitz, by zdobyć informacje o zbrodniach Niemców i zorganizować konspirację niepodległościową. Na skutek zagrożenia dekonspiracją podjął decyzję o ucieczce, którą udało mu się szczęśliwie przeprowadzić.

W 1944 r. walczył w powstaniu warszawskim, w zgrupowaniu Chrobry II. Od 1945 r. służył w 2. Korpusie Polskim we Włoszech, skąd – decyzją gen. Władysława Andersa – wrócił do Polski, by odtworzyć rozbite po działaniach wojennych struktury wywiadowcze, działające dla Rządu RP na Uchodźstwie. Został aresztowany w maju 1947 r., osadzony w areszcie śledczym przy ul. Rakowieckiej w Warszawie i poddany okrutnemu śledztwu. Mimo tortur do końca zachował żołnierską postawę. Pozostał wierny dewizie: Bóg, Honor, Ojczyzna.

Pokazowy proces przed komunistycznym sądem trwał dwa tygodnie. Rtm. Pilecki i jego podwładni zostali skazani za „szpiegostwo”. Orzeczono trzy kary śmierci i kilka długoletniego więzienia. Ostatecznie Tadeuszowi Płużańskiemu i Marii Szelańskiej kary śmierci zamieniono na dożywotnie więzienie. Rtm. Pilecki został zamordowany strzałem w potylicę, wieczorem 25 maja 1948 r. Ciało złożono w nieoznaczonym miejscu na warszawskich Powązkach.

Przed II wojną światową Witold Pilecki gospodarował w rodzinnym majątku w Sukurczach. Organizował pomoc społeczną, kółka rolnicze i kursy przysposobienia wojskowego. Założył rodzinę. Rozwijał zdolności artystyczne: rysował, malował, pisał wiersze...

Do 1989 r. wszelkie informacje o dokonaniach i losie Witolda Pileckiego podlegały w PRL ścisłej cenzurze. W lipcu 2006 r. prezydent Lech Kaczyński, w uznaniu zasług Witolda Pileckiego i jego oddania sprawom ojczyzny, odznaczył go pośmiertnie Orderem Orła Białego. , W 2013 r. został pośmiertnie awansowany na pułkownika.

Znicze pamięci w całym kraju

Alwernia (woj. małopolskie), tablica pamiątkowa w klasztorze OO. Bernardynów

Bełchatów, ul. rtm. Witolda Pileckiego 4 – pod tablicą pamiątkową

Białystok, [Kino Ton na Rynku Kościuszki 2 – tablica poświęcona zamordowanym żołnierzom podziemia antykomunistycznego](#)

Białystok, [XI Liceum Ogólnokształcące im. rtm. Witolda Pileckiego przy ul. A. Grottgera 9, w którym znajduje się miejsce upamiętnienia patrona szkoły](#)

Bochnia (woj. małopolskie), Rynek 2 – tablica pamięci

Brzeziny (Łódź), tablica na mogile wojennej z września 1939 r. na cm. katolickim

Częstochowa, [al. Wolności 33 – tablica poświęcona rtm. Witoldowi Pileckiemu](#),

Gdańsk, pomnik rtm. Witolda Pileckiego obok Muzeum II Wojny Światowej

Gorzów Wielkopolski, [pomnik rtm. Witolda Pileckiego](#)

Gryfino (woj. zachodniopomorskie), [mural poświęcony rtm. Witoldowi Pileckiemu](#)

Inowrocław, ul. rtm. Witolda Pileckiego

Jodłówka (woj. małopolskie), tablica pamięci rtm. Witolda Pileckiego w Publicznej Szkole Podstawowej im. Rotmistrza Witolda Pileckiego

Katowice, [tablica poświęcona rtm. Witoldowi Pileckiemu na skwerze im. rtm. Witolda Pileckiego](#)

Kierz Niedźwiedzi (woj. świętokrzyskie), tablica pamiątkowa przed budynkiem Szkoły Podstawowej im. rtm. Witolda Pileckiego

Koszalin, [pomnik rtm. Witolda Pileckiego przy ul. Pileckiego 8 \(godz. 21.30\) oraz symboliczny grób na cmentarzu komunalnym przy ul. Gnieźnieńskiej 44, kwatera 45-53, rząd 9, nr grobu 32](#)

Koszalin, pomnik rtm. Witolda Pileckiego przy ul. Rotmistrza Witolda Pileckiego 8

Kraków, pod popiersiem rtm. Witolda Pileckiego w Galerii Wielkich Polaków XX

wieku w parku Jordana

Krasocin (woj. świętokrzyskie), pod tablicą pamiątkową znajdującą się w budynku Zespołu Placówek Oświatowych im. rtm. Witolda Pileckiego

Lublin, na dziedzińcu Zamku Lubelskiego

Nielepice (woj. małopolskie), Park im. rtm. Witolda Pileckiego

Nowy Wiśnicz (woj. małopolskie), Dworek w Koryznówce

Olsztynek, tablica pamięci przy Szkole Podstawowej nr 2 im. rtm. Witolda Pileckiego przy ul. Ostródzkiej 2

Oświęcim, pomnik przy Małopolskiej Uczelni Państwowej im. rtm. Witolda Pileckiego

[Połczyn Zdrój](#) (woj. zachodniopomorskie), [tablica na skwerze przy ul. 5 Marca, nieopodal Kościoła Niepokalanego Poczęcia NMP](#)

[Poznań](#), [w podcieniach dziedzińca klasztoru dominikanów, pod tablicą upamiętniającą rtm. Witolda Pileckiego](#)

Radom, skwer przy ul. rtm. Witolda Pileckiego w Radomiu

Radom, pod tablicą upamiętniającą rtm. Witolda Pileckiego umieszczoną na budynku Zespołu Szkół Samochodowych

[Rzeszów](#), [tablica informacyjna poświęcona bohaterskiemu Rotmistrzowi przy Rondzie im. rtm. Witolda Pileckiego \(uroczystość odsłonięcia\)](#)

[Szczecin](#), [Technikum Ekonomicznego im. rtm. Witolda Pileckiego](#)

[Śrem](#) (woj. wielkopolskie), [pomnik rtm. Witolda Pileckiego](#)

Tomaszów Mazowiecki, ul. Farbiarska 20/24 – tablica na Powiatowym Centrum Animacji Społecznej

Warszawa

[Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL](#)

- 10.00-18.00 składanie kwiatów i zapalenie zniczy Rotmistrzowi pod Ścianą śmierci

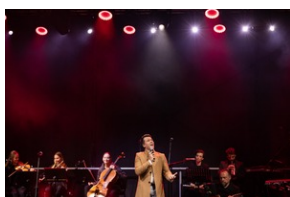
- 18.30 połowa msza św., podczas której wygłosi kazanie ks. Tomasz Trzaska, kapelan muzeum

- 19.30 wręczenie pamiątkowych statuetek osobom wspierającym muzeum w latach 2016-2022

- 20.30 koncert „W hołdzie Rotmistrzowi”

Muzeum Żołnierzy
Wyklętych i Więźniów
Politycznych PRL w
Warszawie. Fot. IPN

Muzeum Żołnierzy
Wyklętych i Więźniów
Politycznych PRL w
Warszawie. Fot. IPN

Muzeum Żołnierzy
Wyklętych i Więźniów
Politycznych PRL w
Warszawie. Fot. IPN

Muzeum Żołnierzy
Wyklętych i Więźniów
Politycznych PRL w
Warszawie. Fot. IPN

Muzeum Żołnierzy
Wyklętych i Więźniów
Politycznych PRL w
Warszawie. Fot. IPN

Muzeum Żołnierzy
Wyklętych i Więźniów
Politycznych PRL w
Warszawie. Fot. IPN

Warszawa, Powązki Wojskowe – symboliczny grób rtm. Witolda Pileckiego w „Kwaterze na łączce” o godz. 13.00

Warszawa, pomnik rtm. Witolda Pileckiego przy Alei Wojska Polskiego na warszawskim Żoliborzu o godz. 14.00

Wieluń (woj. łódzkie), przy popiersiu w parku im. rtm. Witolda Pileckiego

Wrocław, pomnik rtm. Witolda Pileckiego, który znajduje się przy promenadzie Staromiejskiej

Zator (woj. małopolskie), Wielozawodowy Zespół Szkół im. rtm. Witolda Pileckiego w Zatorze o godz. 12.00

[Żywnów](#) (woj. podkarpackie), Szkoła Podstawowa im. rtm. Witolda Pileckiego – tablica upamiętniająca bohatera

Witold Pilecki. Biograficzna wystawa elementarna

Rotmistrz Witold Pilecki. Serwis specjalny IPN

Biogram Pilecki nieznaný Z archiwum IPN Galeria Materiały IPN English Version

Rotmistrz Witold Pilecki

pseudonimy „Witold”, „Tomek”, „Romek”, nazwiska konspiracyjne: „Tomasz Serafiński”, „Roman Jezierski”, „Leon Bryjak”, „Jan Uznański”, „Witold Smoliński”, kryptonim „T-IV”; oficer rezerwy Wojska Polskiego, współzałożyciel Tajnej Armii Polskiej, dobrowolny więzień KL Auschwitz, oficer Komendy Głównej Armii Krajowej i „NIE”, więzień polityczny okresu stalinowskiego, ofiara mordu sądowego.